

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:9

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Groshuis, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Stoep; Dr H. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. G. Kunst, Arnhem; Dr H. W. Laman, Assen; Dr C. Lindboorn, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr J. C. Rullmann, Utrecht; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijss, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; E. Visser, Arnhem; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Hoofddorp; Mr J. A. de Wilde, 's Gravenhage.

Adres der Redactie:
Prof. Dr V. HEPP, Van Breestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 30000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f1.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentie: 25 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

Tot nadere aankondiging is het adres van den Eindredacteur: DUITSCHE KAMPWEG 10, WOLFREZEN.

INHOUD: Uit de Schrift: Stilzwijgen (Lec. 10:30). — Kerkelijk Leven: Rapport Diaconale Steunregeling. Inlichting uit de Classis Draughton. Dwangvoorstelling. Leden en lasten der anonimiteit. — Uit de Buitenl. Kerken: Het Common Prayer Book in het Engelsche Parlement. — Persoonlijk: Kerknieuws.

UIT DE SCHRIFT.

Stilzwijgen.

Doch Aäron zweeg stil.
Lec. 10:30.

Aäron zwijgt.
Het is na het sterven van zijn zoon, waarover we verleden week dachten.

God deed het hem zeggen door Mozes: Dit is het, wat de Heere gesproken heeft: in degenen, die tot Mij naderen zal ik geheiligd worden.

Zijn kinderen zijn dood nu.

God heeft ze zelf door Zijn hemelvuur gedood.

Daar staat een man, een vader bij de verkoolden lijken van zijn kinderen, en wanneer hij zou doen, wat hij als vader zou willen doen, dan zou hij 't uitschreeuwen. Dan zou hij schreeuwen tegen zijn lot, schreeuwen tegen Gods oordeel, schreeuwen over voorbijgegangene dagen van opvoeding en leiding voor zijn kinderen. De man, de vader Aäron zou willen schreeuwen als met de stem van een gewond dier, een gebroken klank, die enkel gevoel, geen gedachte vertolkt.

Maar de vader is niet alleen hier.

Aäron is ook priester.
En de hoogepriester Gods staat hier, en hij aanschouwt het oordeel van zijn God over twee ongehoorzame menschenkinderen.

Overtreding van het heilig gebod Gods kan niet straffeloos geschieden. De priester aanschouwt het. Daar staat de priester des Allerhoogsten. Hij had moeten spreken in juichende klanken van Gods rechtvaardigheid en Gods goedheid, die zó ten aanschouwe van al Zijn volk Zijn Recht handhaaft, en die niets toegest aan de eigenwilligheid van de menschen. De Hoogepriester had een dichter moeten worden, die in het klinkend loflied God verhoert, omdat Hij volmaakt rechtvaardig en goed is, ook in Zijn oordeel.

Maar de hoogepriester wordt geen zanger.

Hij zwijgt.

Want de priester is de vader.
En de vader is de priester.
Het worstelt tusschen die twee.

En als de vader roepen wil van smart legt de priester hem het zwiigen op; en als de priester God wil prijzen belet de vader hem te spreken.

„Doch Aäron zweeg stil.”

De mensch Aäron zwijgt.

Dat is dan 't einde.

O ge kunt het wellicht verstaan, dat zwijgen? Hoe dikwijls is het niet geweest in uw leven, dat opeens ge uw stem opheft om te klagen over de slagen, die uw God op u deed neerkomen? Het is ook zoo moeilijk niet uit te roepen van smart... Ge zijt mensch.

Maar daar is het andere.

Ge weet zoo goed, dat God niet slaat uit lust tot plagen. Ge weet zoo goed, dat Hij, die Zijn eigen Zoon voor u overgaf, toch zeker niet dulden zal, dat er iets anders u overkomt, dan wat goed voor u is. Ge weet, dat zelfs in uw pijn de liefdevolle hand uws Vaders bezig is, om u te genezen en te leeren. En in het oordeel over geslagenen zal Gods recht steeds schitteren en heerlijk worden.

Ge weet dat.

En ge moest gaan zingen, priester, die ge zijt.

Maar het wil niet...

Ge zijt mensch ook.

En uit die worsteling van mensch en priester

wordt dan geboren het uur van de stille overgave:
Doch gij, mijn ziel, het ga zoo 't wil
Stel u gerust... zwijg Gode stil.

J. W.

KERKELIJK LEVEN.

Rapport Diaconale Steunregeling.

Bijna vloeide ons reeds een paar maal de vraag in de pen, waar toch het bovengenoemde rapport zich schuil hield.

Een tijd geleden vernamen we reeds dat het gereed was.

Later lazen we een beschouwing daarover in een van onze kerkelijke bladen.

Maar nog altoos hadden wij het niet ontvangen.

Wij hebben er geen behoefte aan nader te onderzoeken, welke lotgevallen dit rapport onderging. Het is er.

En dat is voor ons genoeg.

Wel mag echter nogmaals de wenschelijkheid uitgesproken, dat een rapport, zoodra het klaar is, ook wordt gedistribueerd, opdat de kerken er tijdig kennis van kunnen nemen en ook de gemeentelieden door middel van de pers ervan op de hoogte worden gesteld.

Men loopt gevaar, dat, gelijk bij een rapport, dat veel vroeger inkwam, het voorstel wordt gedaan om het op de e.k. Synode niet in behandeling te nemen, wijl de kerkeraden (het niet grondig genoeg hebben kunnen bestudeeren).

Ten opzichte van dit rapport zou men er zich nog op kunnen beroepen, dat het midden in de vacantie op de kerkeradestafel werd gelegd en de kerkeradsvergaderingen vooral in de grotere steden dan niet voltallig plegen te zijn, soms ook met meer tusschenruimte dan in den gewonen tijd des jaars worden gehouden en sommige kerkeraden zelfs den regel volgen om dan geen gewichtige zaken aan de orde te stellen.

Wij hopen niet, dat het onderhavige rapport dit lot wedervaren zal.

Want als men zich ditmaal streng zou houden aan den gebruikelijken termijn, dan zou er al heel weinig op den Synodalen disch komen.

Tijdstel zou het wachtwoord worden.

En dat is allesbehalve wenschelijk.

Wat den termijn van het rondzenden der rapporten aangaat, zal men wat door de vingers moeten zien.

De kracht van het „do it now” worde ook door de kerken gevoeld.

Trouwens, het rapport, dat we thans bespreken, is alleszins geschikt voor spoedige afhandeling.

Niet, dat het van belang onthloot is.

Integendeel.

Het betreft hier een van de teederste zaken in ons kerkelijk leven, de verzorging der armen.

Onze kerken — het mag tot haar eer worden getuigd — doen hierin blijken, dat iets van de ontfermingen van Christus ook in haar woont.

Een onlangs gepubliceerde statistiek, welke cijfers bevatte nopens de diaconale ondersteuning in enkele groote gemeenten, toonde aan dat onze Gereformeerde Kerken daarin verreweg aan de spits staan.

En het getuigde van trouwe zorg, dat de vraag oprees, of er geen onderlinge steunregeling ten opzichte hiervan in onze kerken noodig is.

De Synode droeg aan drie Deputaten n.l. Mr A. J. L. van Beeck Calkoen, Prof. Dr F. W. Groshuis en Dr J. P. Klarhammer op „te onderzoeken of een onderlinge steunregeling der kerken ten opzichte van hare diaconale armenzorg noodig is en zoo ja, op welke wijze die het best kan getroffen worden”.

In dit rapport, dat volledig heet: „Rapport inzake onderlinge steunregeling der kerken ten opzichte van hare diaconale armverzorging”, bieden genoemde Deputaten het resultaat van hun onderzoek aan.

Het rapport is een voorbeeld van korthed. Het beslaat weinig meer dan 5 bladzijden.

Het is bijzonder helder geschreven.

Zoodoende vraagt het geen ingespannen bestudeering.

Met het oog daarop zeiden we dan ook, dat het zich voor spoedige afdoening zeer wel leent.

Of bedoelde steunregeling noodig is?

Deputaten hebben dit punt zeer terecht slechts van den praktischen kant bezien.

Zij trachtten er zich van te vergewissen „of de praktijk van de diaconale armverzorging in onze kerken een genoegzaam aantal gevallen heeft opgeleverd, waaruit zou blijken, dat er kerken zijn, die voor de verzorging van hare armen den steun van alle andere kerken behoeven”.

Zulke gevallen nu zijn hun, ondanks hun nasporingen, niet bekend geworden.

Alleen uit de Drentsche venen kwamen circulaire, welke tot alle kerken werden gericht.

Overigens kwam het circulaire-euvel niet voor. Hier en daar bestaat een classieale regeling.

Gelderland stuurde aan op een „provinciale” regeling.

Maar het bleek niet, dat eenige kerk buiten het ressort van de classis hulp behoefde te zoeken. Dit is stellig een gunstig teeken.

Nu hadden Deputaten kunnen volstaan met te rapporteeren: een onderlinge steunregeling voor alle kerken heeft haar noodzakelijkheid in de praktijk nog niet bewezen.

Derhalve vervalt de tweede vraag, door de Synode van Utrecht gesteld.

Wij onthouden ons van nader advies.

Zij schrokken evenwel voor „overtollige goede werken” niet terug.

Dit kan niet anders dan geprezen worden.

Klaarblijkelijk is het hun bedoeling, dat de onderlinge steunregeling officieel in kerkelijke banen zal worden geleid.

Zij wenschen, dat de Synode dit zal vaststellen. Dit dunkt ons zeer juist gezien.

Zij stippelden de lijnen uit, waarlangs de onderlinge steun het best kan worden geregeld.

Wij kunnen dit niet beter weergeven dan met hun eigen woorden:

1o, dat elke kerk zich heeft te houden aan de lastgeving van Christus en Zijne Apostelen, zoodals die ook door onze Gereformeerde Kerken is verstaan, (o.a. blijkens het bevestigingsformulier); dat hare Diakenen allereerst hebben toe te zien om de gaven, die voor de armen gegeven worden, niet te besteden dan waar die noodig zijn, maar dat zij dan ook haar armen met genoegzame hulp hebben bij te staan.

2o, dat de kerken ten deze op elkander hebben toe te zien, met name door op haar Classicals vergaderingen met ernst de vraag aan te binden, die naar art. 41 K. O. aan elke kerk in het bijzonder moet worden gedaan: „of de armen... bezorgd worden”, en ten andere door bij de kerkvisitatie instintueel te doen informeeren naar de bezorging der armen. Dit is niet alleen gewenscht om de kerken haar roeping in te scherpen, maar in dit verband bovendien hierom zoo noodig omdat elke hulpverlening, die het besef van eigen roeping zou verzwakken, tegen Gods ordening ingaat en dus onvermijdelijk uitloopt op schade voor de armenverzorging zelf, waarvan tenslotte de armen — om wie het juist gaat — het slachtoffer worden.

3o, is daarom van te voren veroordeeld elke wijze van hulpverlening, die er toe zou leiden de voor alle armen benodigde gelden op een of andere manier — hoe dan ook — om te slaan over alle kerken. Tegen zoodanig communisme hebben onze kerken op haar hoede te zijn. En al zou een kerk meer aan hare armen hebben uit te keeren dan andere kerken, dan moet zij dit niet als een last beschouwen, maar veelmeer als een voorrecht, dat zij niet heeft los te laten, ook al komt het op buitengewone offers te staan. Hier geldt nog te meer het beginsel, dat onze Kerkenordering in art. 83 uitspreekt met betrek-

king tot vertrekkende armen: „De kerkeraad en de Diakenen zullen echter toezien, dat zij niet te zeer genezen zijn om hunne kerken van de armen te ontlasten, met welke zij andere kerken zonder eenigen nood zouden bezwaren”.

40. dient in verband hiermede ook duidelijk te worden uitgesproken, dat steunverleening door andere kerken niet is een uitstrekken van hare armenverzorging tot de armen van andere kerken, maar steun aan die kerken zelve, welke tot het vervullen van haar diaconale roeping niet in staat zijn. Het plaatselijk karakter van het ambt dient te worden gehandhaafd. Trouwens, wie zijn den armen nader dan de Diakenen der eigen kerk?

50. indien eene kerk niet in staat is hare armen genoegzame hulp te verleen en zij daardoor hulpbehoevend wordt — hetgeen aan den kerkeraad als vertegenwoordigende de gemeente te beslissen staat —, dan wende zij zich tot de Classis om hulp. De Classis benoeme een (niet te groote) commissie, waarin ook Diakenen zitting hebben, ter fine van onderzoek en advies aan de eerstvolgende vergadering, die dan een collecte kan uitschrijven in de kerken der Classis. Doozich de behoefte aan hulp van meer blijvenden aard voor, dan kan de Classis telkens voor een jaar Deputaten aanwijzen, bij wie aanvragen door eventuele diaconaal hulpbehoevende kerken worden ingezonden en die deze aanvragen onderzoeken om daarover advies uit te brengen aan de Classis. Doch vastgehouden moet worden aan den regel, dat niet Deputaten, maar de Classis zelve over het uitschrijven van een collecte beslist.

60. indien ook de kerken van de Classis te zamen niet in staat zouden zijn zulk een hulpbehoevende zusterkerk te helpen — dan wende de Classis zich tot de Particuliere Synode, die op gelijke wijze handelt als hiervoor sub 50, met betrekking tot de Classis is aangegeven. Ook de Particuliere Synode zou reeds bij voorbaat Deputaten kunnen aanwijzen tot onderzoek en advies in zake eventuele aanvragen. Mits ook hier de beslissing over het uitschrijven van een collecte aan de Synode zelve blijve.

Men ziet, dit is konsekwent doorgedacht. Deze regelen bevelen zich aan door hun eenvoud.

Uitnemend is het o.a., dat zij er den nadruk op leggen, dat niet aan Deputaten het uitschrijven van een collecte moet worden overgelaten, maar dat de Classis zelf daarover moet beslissen.

Zij onderstellen, dat de steunaanvraag zich wel niet vorderd dan de Particuliere Synode zal behoeven uit te strekken.

Daarom achten zij het beter, dat voor de hulp van de Generale Synode geen regeling zal worden getroffen.

Doch nog over een ander punt spreken Deputaten zich uit.

N.1. „of een aantal kerken ook zouden kunnen overeenkomen elkaar te steunen voor de verzorging van haar armen, die in Christelijke gestichten moeten verpleegd worden”.

Zij oordeelen, dat zulk een overeenkomst uitnemend kan werken.

Maar volgens hen dient in acht te worden genomen:

10. dat zulk een overeenkomst geheel vrijwillig is. Geen kerk kan of mag ook maar zijdelings gedwongen worden zich aan te sluiten. De meerdere vergaderingen kunnen aansluiting aanbevelen zoowel op grond van het belang van de eigen armen van iedere kerk, voor wie verpleging noodig kan worden, als in het belang van de kerk of de kerken, die reeds metterdaad den steun van andere kerken behoeven. Die meerdere vergaderingen kunnen Deputaten benoemen voor het beheer van zulk een kas, deze Deputaten instrueeren, rapport vragen van hunne handelingen en die beoordeelen. Maar elke kerk moet tenslotte zelve uitmaken of zij zich wil aansluiten. Wil zij dit niet, dan kan het gevolg zijn, dat zij zelve plotseling voor hooge uitgaven komt te staan of — erger nog — dat zij zulke ellendigen niet zou kunnen helpen. Maar de meerdere vergaderingen kunnen hiertegen geen dwingende macht oefenen.

20. aan den anderen kant moet zulke overeenkomst niet buiten het bestaande kerkverband ongaan. Reeds om deze reden, dat anders in beginsel naast het wettige kerkverband een ander wordt ingesteld. Maar ook omdat de behandeling dezer aangelegenheden op de meerdere vergaderingen een daadwerkelijke aandrang is voor alle kerken om zich tot dezen wederzijdschen steun aan te sluiten. Er is hier dan wel een kleine tegenstrijdigheid: vrije deelneming en toch behandeling op de vergadering van alle kerken. Maar deze weg is toch de meest verkijselijke.

30. zulk een overeenkomst zou kunnen worden aangegaan door de kerken van elke Classis onderling. Maar er is veel voor, den kring der samenwerkende kerken iets ruimer te nemen, en einde de risico over een groot aantal ker-

ken te verdeelen. Vooral wanneer onze kerken elkaar willen steunen om voor allerlei arme patiënten, — als krankzinnigen, idioten, epileptici, doofstommen, blinden, tuberculose-liders niet te vergeten — de noodige verpleging in Christelijke gestichten mogelijk te maken.

Toch is het wenschelijk niet meer te centraliseren dan strikt noodig is. Voor deze gevallen zal het wel voldoende zijn, dat in elk synodaal ressort de kerken in staat gesteld worden zulk een overeenkomst met elkaar aan te gaan. Voor eerst bestaat er reeds in drie synodale ressorten een dergelijke overeenkomst en schijnt hier geen behoefte te bestaan aan hulp van buiten. Maar ten andere heeft aansluiting binnen dezen kring het voordeel, dat de kerken zelve, in Particuliere Synode vergaderd, elk jaar over de zaken hun oordeel kunnen laten gaan.

40 moet ook zulk een overeenkomst ten slotte uit de kerken zelve opkomen. Daarvoor is niets anders noodig dan dat een kerk het voorstel daartoe aanhangig make bij hare Classis met verzoek, dat deze hare zijds het voorstel indiene bij de Particuliere Synode.

Het lijkt ons daarom prematuur, dat de Generale Synode reeds nu een schema voor een dergelijke overeenkomst zou ontwerpen, waarvan niet eens bekend is of er deelnemers voor zouden zijn te vinden. Nog afgezien hiervan, dat elke Particuliere Synode zelve zal hebben uit te maken, hoe zij deze aangelegenheid in haar eigen ressort wil regelen. Bovendien zal de praktijk vanzelf allerlei aan de hand doen, waarmee rekening dient te worden gehouden maar dat nu niet is te voorzien.

Deputaten hebben dus het vraagstuk wel van alle kanten bekeken.

Wij verwachten, dat hun advies weinig bezwaar zal ontmoeten.

Wel lijkt het ons gewenscht, dat al deze regelen in een konklusie kort worden samengevat.

Dan kunnen zij in een nieuwe uitgave van de Kerkenordening onder de aantekeningen worden opgenomen.

Natuurlijk willen Deputaten niet, dat dit alles den Kerken zal worden opgelegd.

Dat zou strijden met het vrijwilligheids-systeem, daar hen voorgestaan.

Maar een krachtige aanbeveling der Synode zal zeker haar uitwerking niet missen.

Vertrouwd mag, dat zulk een regeling er bij onze kerken zal ingaan.

— Inlichtingen uit de classis Drachten.

Van particuliere zijde ontvingen wij inlichtingen uit de classis Drachten, waarvoor wij den schrijver zeer vriendelijk danken.

Maar juist omdat het particuliere inlichtingen zijn en geen officiële, gaat het kwalijk aan daarvan publieke mededeeling te doen.

Wij willen slechts het volgende opmerken.

Voor eerst, dat het kort verslag van de jongste vergadering der classis Drachten vragen deed opkomen, welke, indien het op dit punt wat meer uitvoerig ware geweest, niet zouden zijn gezezen.

Vervolgens, dat de inlichtingen van onzen korrespondent inderdaad inlichtingen zijn en licht verspreiden over de handelingen der classis, waardoor deze begrijpelijker worden.

Eindelijk, dat het ons nog steeds duister blijft, waarom de classis op belofte van stilzwijgen over zijn afwijkend gevoelen de schorsing van Dr Van Leeuwen heeft opgeheven en zich niet tot de Synode van Groningen heeft gewend om nader advies.

— Dwangvoorstelling.

In Duitschland heeft de bekende Dr Kolffhaus loffelijk werk verricht door de denkbeelden van Dr Kuiper te propageeren.

Hij smaakte het genoegen vrucht op zijn jarenlangen arbeid te zien.

Maar ziet, Prof. Haitjema werd uitgenoodigd om op de vergadering van den Reformierten Bund te spreken.

Zijn onderwerp luidde „Persoonlijk Geloof en Kerk”.

Men zou zeggen: kiesheid eischte, dat hij niet rechtstreeks inging tegen den man, die in den Reformierten Bund zulk een grooten invloed heeft en die zooveel voor de ontwakning van het Gereformeerd bewustzijn in Duitschland heeft gedaan.

Ook tactisch was het geraden geen verschilpunten tusschen de Gereformeerden in Nederland op te rakelen in een omgeving, waar de Gereformeerde beweging in zekeren zin nog in haar opkomst is.

Hoe gemakkelijk ware dat geweest.

Prof. Haitjema had positief zijn gedachten kunnen ontwikkelen en over Kuiper kunnen zwijgen.

Dat had bijna ieder ander gekund, maar prof. Haitjema blijken zijn eigen bekentenis niet.

Hij schrijft toch in „De Gereformeerde Kerk”: „Ik kon niet nalaten, ter inleiding van mijn eigenlijk referaat den wensch uit te spreken, dat de Reformierte Bund in Duitschland in de toekomst meer dan te voren contact mocht weten te krijgen met die geestverwanten in Holland, die zich tot de beginselen der confessionele Vereeniging aangeetrokken gevoelen, en de evolutie van het Kuiperiaansche

Nieuw-Calvinisme niet vermogen mee te maken.” Merkwaardig die woorden: ik kon niet nalaten.

Het anti-Kuiperianisme is prof. Haitjema tot een obsessie geworden, welke hem tot in den vreemde achtervolgt.

Hij is wel te beklagen!

Zou het in het hoofd van een predikant of hoogleeraar, die lid is van de Gereformeerde Kerken, opkomen, om, wanneer hij in Duitschland of elders buiten onze grenzen sprak, te waarschuwen tegen Hoedemaker of Haitjema?

Natuurlijk niet.

Maar als men slachtoffer is van een obsessie handelt men niet als een normaal mensch.

— Lusten en lasten der anonymiteit.

In een noot onder een stuk van zijn „Gereformeerden” medewerker schrijft de Redactie van de N. R. Ct., dat het artikel, (dat onze woorden inzake de afvaardiging naar de Synode van Groningen overrechts weergaf) niet van dien medewerker, maar van een anderen (niet-Gereformeerde) afkomstig was.

Hoe wij tot dit misverstand kwamen, kunnen wij in ons vakantie-verblijf, waar we de noodige gegevens niet ter beschikking hebben, niet controleren.

In elk geval herstellen wij bij deze onze vergissing. Dit gaat althans van het schuldregister van zijn „Gereformeerden” medewerker af.

Overigens mag wel opgemerkt, dat anonymiteit verwardt werkt.

De N. R. Ct. bezit ook een niet-Gereformeerden medewerker, welke over interne aangelegenheden der Gereformeerde Kerken zijn oordeel ten beste (?) geeft.

Wonderlijk doet het daarbij aan, dat de Redactie voor onze klacht, dat die man onze woorden verdraaide, geen ooren geeft.

Zij acht het blijkbaar niet noodig er een onderzoek naar in te stellen of een later medewerker ook valsche voorstellingen debiteert.

Nog minder om er verontschuldigen voor aan te bieden.

Het stuk van den „Gereformeerden” medewerker laten we voor wat het is.

Als die persoon zijn masker publiek aflegt, hopen we, wat wij aan zijn adres richtten, met bewijzen te staven.

Maar een anoniem kan geen aanspraak maken op hetzelfde respect als een ridder zonder vrees of blaam.

Bij de lusten der anonymiteit behooren ook de lasten.

HEPP.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

Het Common Prayer Book in het Engelsche Parlement.

Hoewel de Anglicaansche kerk in hoogste ressort de veranderingen in het Gebedenboek heeft goedgekeurd, is de kwestie toch nog niet van de baan. Het Parlement bemoeit er zich thans mee.

Eerst berichtte het „Alg. Handelsbl.”:

De parlementaire medewerker van de „Westminster Gazette” schreef gisteren in zijn blad, dat vandaag een heftig verzet tegen de herziening van het Anglicaansche gebedenboek zou worden geboden, wanneer het daartoe strekkende wetsontwerp in de Kerkelijke Commissie van de beide Huizen van het Parlement zou komen. Deze Commissie, die kerkelijke wetsontwerpen moet onderzoeken, heeft het recht zo naar de groote kerkvergadering terug te zenden met opdracht, ze te veranderen of anders in te trekken. Wel kan dan een overleg tusschen de organen van Parlement en Kerk worden gehouden, maar het ontwerp kan niet aan de wetgevende macht van den Staat worden voorgelegd, wanneer de Kerkelijke Commissie haar bezwaren handhaaft. Nu moet de Protestantsche strooming sterk in deze Commissie vertegenwoordigd zijn en gesteund worden door den minister van Binnenlandsche Zaken en andere invloedrijke personen, zodat er groote kans zou bestaan, dat de tegenstanders van de herziening in de Commissie succes hebben.

Motief van het verzet is, dat het wetsontwerp in strijd is met de protestantsche beginselen der Reformatie, en daardoor inbreuk maken op de rechten van Z.M.’s onderdanen.

En eenige dagen later:

De Kerkelijke Commissie uit de beide Huizen van het Engelsche Parlement, bestaande uit 15 leden van het Hoogerhuis en 15 van het Lagerhuis, heeft gisteren besloten uit haar midden een subcommissie van drie personen te benoemen om een gedetailleerd onderzoek in te stellen naar de voorgestelde herziening van het Anglicaansche Gebedenboek. Zoals wij schreven, heeft de Evangelische richting haar laatste hoop op deze Kerkelijke Commissie gevestigd, die de bevoegdheid bezit om doorzending van het wetsontwerp naar het Parlement te weigeren. Geen wonder dus, dat zij overstelpt was met bezwaren tegen de herziening, en andere opmerkingen daaromtrent.

Daarom was er een, die een extra typeerend licht werpt op het eigenaardige karakter van een Staatskerk in onze dagen. Een lid van het Lagerhuis, kolonel Applin, maakte bezwaar tegen de vrijheid in het nieuwe Prayer Book, om de gebeden voor den Koning uit de liturgie weg te laten, een bepaling die voor geestelijken van zekere politieke richting wel aantrekkelijk zal zijn.

Volge hierover van Cas nemen motie ten einde

Of het in ieder doxie roe

Verlo worden weer me het huis.

We sp we strijd imaginair werkt tudingssche het ander lik, ook

Weel n steek van s lands de Bolla als is ne weloe zi tusschen ik maar lijke heer vraag, of doceert, i niek” zij van geve ik moet hoor: hi twee gam hierna v geciteerde

De tij een privi voorbij. wel han het voor zich hi scholen, diend, e De overt wijs het dan De i in zijn t zichte va bij het k Technisc delbaar van het dat de n Onderwij nu spra Hooger worden dit doct van 23 worden. Hooger verkrigh ook de u het ook kan toch dat de T Woorda? ingenieu tierecht, derschei len van Om meer voor de v per Sr. I stens 106 No. 1044, vrijheid e dat zij de de Vrije Van de I zij, schoo toch fel School, e meerde F inrichtin recht, om alleen an houden?

Laten hierover teiten hie de eerste ren des H. H. Ku die Hoog schouwd. Kerkelijk dienst onze vade Toch hebl den verlo

Men mo tere morg Dr Kanjan

Dat de bezitten